

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6P/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620200904
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2020:3620200904.1

Uznesenie

Okresný súd Partizánske vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa E. D., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov Q. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX a G. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Súd nariaďuje, aby maloletý E. D., nar. XX.XX.XXXX, až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v konaní sp. zn. 6P/52/2020 ostal v starostlivosti Reedukačného centra Tornaľa, Mierová 137, Tornaľa, kde vykonáva výchovné opatrenie, ktoré bolo nad ním nariadené uznesením Okresného súdu Partizánske zo dňa 16.12.2019 sp. zn. 1P/87/2019.

Vo zvyšku súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

odôvodnenie:

(1) Súd začal dňa 15.07.2020 na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske (§ 73 ods. 2 písm. d) zákona č. 305/2005 Z.z.) konanie o predĺženie výchovného opatrenia - zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu pobytom v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov.

(2) Spolu s návrhom vo veci samej navrhovateľ podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, podľa ktorého má maloletý pokračovať v nariadenom výchovnom opatrení.

(3) Návrh vo veci samej i v časti týkajúcej sa neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Matka je dlhodobo nezamestnaná. Z jej rozvedeného manželstva pochádza ďalšie maloleté dieťa. Okrem toho má vyživovaciu povinnosť k ďalšiemu dieťaťu, ktoré bolo zverené do osobnej starostlivosti starej matky. Matka žije v spoločnej domácnosti so svojím priateľom, obýva starší rodinný dom, zariadený starším nábytkom, na horšej hygienickej úrovni. Maloletý E. je v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako dieťa s problémovým správaním od roku 2017. Z dôvodu opakujúcich sa výchovných problémov bol podaný návrh na uloženie výchovného opatrenia pobytovou formou. Maloletý bol dňa 05.02.2020 umiestnený v Reedukačnom centre Tornaľa. Reedukačné centrum vyhodnotilo uložené výchovné opatrenie, že si plnilo svoj účel iba čiastočne. Je potrebné, aby sa u maloletého aj naďalej pokračovalo v procese reedukácie, aby mal dlhší čas na zvnútorňovanie aktuálne používaných foriem správania sa a aby ich aj dokázal aplikovať v bežnom živote. Navrhujú, aby maloletý pokračoval v uloženom výchovnom opatrení v ich zariadení.

(4) K návrhu pripojili komplexnú diagnostickú správu maloletého.

(5) Súd sa oboznámil s obsahom pripojenej listiny a s podstatným obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1P/87/2019 a zistil nasledujúci skutkový stav, relevantný pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení:

(6) Maloletý E. bol uznesením Okresného súdu Partizánske zo dňa 16.12.2019 č.k. 1P/87/2019-44 odňatý z osobnej starostlivosti matky a bolo nad ním nariadené výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky, a to pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku - Reedukačné centrum Tornaľa, Mierová 137, 982 01 Tornaľa, na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti

rozhodnutia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.01.2020. Z odôvodnenia citovaného uznesenia vyplýva, že u maloletého skôr uložené výchovné opatrenie - dohľad si neplnilo svoj účel. Neprispejalo k náprave jeho správania. Maloletý nerešpektoval vyučujúcich v škole, bol arogantný a útočný, a to aj voči spolužiakom. Od októbra 2019 prestal školu úplne navštevovať. Nerešpektoval matku, bolo ho vídať v prítomnosti konzumentov a distribútorov drog. Dňa 08.12.2019 dostal záchvat zúrivosti a bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení nemocnice v Bojniciach. Účelom uloženého výchovného opatrenia bolo, aby maloletý bol vedený k pozitívnemu prehodnoteniu svojho postoja k školskej dochádzke i k samotnému životu.

(7) Z komplexnej diagnostickej správy o maloletom zo dňa 09.06.2020 vyplýva, že dňa 05.02.2020 bol prijatý do zariadenia - Reedukačného centra Tornaľa. Rýchlo sa prispôbil pravidlám zariadenia a zapájal sa do aktivít. Oblubuje športové aktivity. Má osvojené hygienické návyky a stará sa o svoj zovňajšok a osobné veci. Príkazy prijíma, pedagogických a iných pracovníkov rešpektuje a správa sa k nim úctivo. V kolektíve žiakov je obľúbený, inklinuje k starším chlapcom s problémovým správaním. Plánoval útek, ktorého sa napokon nezúčastnil, lebo nechcel mať neprijemnosti. Je motivovaný tým, že mu v júli končí výchovné opatrenie a bude sa môcť vrátiť do domáceho prostredia. Najväčšie rezervy má v komunikácii - v slovnej zásobe dominujú nadávky a nevhodné slovné spojenia, na čo musí byť stále upozorňovaný. Snaží sa kontrolovať, avšak s menším úspechom. Aktuálne je vnímaný tak, že sa zatiaľ neprejavil, menší výbuch zlosti mal, keď sa rozišiel s priateľkou. S matkou je v telefonickom kontakte a dostáva od nej balíky. Veľmi sa však na ňu hnevá, nedokáže prijať jej druhu (keď sa opije, je jeho správanie neznesiteľné). V školskom roku 2019/2020 bol žiakom 1. ročníka dvojročného učebného odboru Technické služby v autoservise na Strednej odbornej škole pri reedukačnom centre. Do kolektívu sa rýchlo začlenil, jeho správanie je kolísavé. Výsledky má výborné, aktívny je aj na odbornom výcviku. Začaté úlohy sa snaží dokončiť, kvalita jeho práce je na dobrej úrovni. Psychologicky bol charakterizovaný ako osobnosť s komplikovaným emocionálnym prežívaním, so skrytou agresivitou. Je u neho vysoký predpoklad konania nevhodným, až agresívnym spôsobom. Kompenzuje to priateľskosťou a túžbou po nadviazaní vzťahu. Je spoločenský typ, avšak opatrný vo vzťahoch, dlhšie mu trvá vybudovanie dôvery. Neistota pri budovaní vzťahov je u neho spojená s narušenou vzťahovou väzbou v útlom veku. Má strach z odmietania, znervózňujú ho situácie, v ktorých sa stretáva s neznámymi ľuďmi. Má obavy, že ho ľudia nebudú mať radi a budú chcieť kontakt rýchlo ukončiť. Má strach z neúspechu. Pri zodpovedných úlohách sa snaží podať čo najlepší výkon. V súčasnosti sa bráni osamelosti a stratám, prežíva starosti. Potrebuje spoľahlivé vzťahy poskytujúce istotu. Kritiku vníma ako zosmiešňujúce odmietnutie. Považuje za ťažké úspešne presadzovať svoje zámyery a dosahovať zamýšľané ciele. Konvenčné pravidlá považuje za zúženie a obmedzenie vlastných možností, odmieta ich ako banálne, malomeštiacke a prežitok. Chce sa vymaniť z každodennosti a priemernosti a uplatniť sa originálnym spôsobom. chce vystúpiť nad priemer, požaduje uznanie svojej mimoriadnej osobnosti a rešpektovanie svojich neobvyklých a svojráznych názorov. Chce sám rozhodovať a konať podľa vlastného presvedčenia, budúci vývoj pozoruje napäto a s ostražitosťou. Chce sa chrániť pred poškodením a sklamaním, zaujíma opatrne vyčkávací, obranný postoj a vyhýba sa posudzovaniu budúcnosti optimisticky a s dôverou. Je bez zdravotných ťažkostí, námatkový test na drogy mal negatívny. Jeho adaptácia bola ukončená bez problémov. Zo záverov správy však vyplýva, že má nezrelú, pubescentnú osobnosť vo vývine. Na režimové zariadenie sa rýchlo zadaptoval, pravidlá sa snaží dodržiavať. Záleží mu na tom, aké hodnotenie dostáva. Je snaživý a výkonom orientovaný, copingové stratégie má menej rozvinuté a kontakt s realitou oslabený. Má naďalej pozitívny postoj k omamným látkam, vidí v nich zdroj ventilácie vnútorného napätia. Vzťah s matkou má narušený, čo však popiera z dôvodu snahy vrátiť sa do domáceho prostredia. Veľmi dobre funguje, ak má nastavené hranice a potrebuje ich na to, aby sa cítil v bezpečí. Vzhľadom na obmedzenia kvôli pandémie nemali možnosť otestovať ho v prirodzenom prostredí mimo režimových opatrení. Práve preto majú za to, že by proces reedukácie mal u maloletého pokračovať, aby mal dlhší čas na zvnútorňovanie aktuálne používaných foriem správania sa a aby ich aj dokázal aplikovať v bežnom živote. Navrhujú preto opätovné uloženie výchovného opatrenia.

(8) Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z nasledujúcich právnych predpisov:

(9) Podľa § 360 ods. 1, ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

(10) Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

(11) Podľa § 367 ods. 1 až ods. 3 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

(12) Podľa § 2 ods. 1, ods. 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

(13) Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

(14) Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

(15) Podľa § 327 CSP ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

(16) Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

(17) Podľa § 329 ods. 1 až ods. 3 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

(18) Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (104/1991 Zb.) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

(19) Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a. úroveň starostlivosti o dieťa,
- b. bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c. ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d. okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e. ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f. podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g. názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h. podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i. využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(20) Podľa § 37 ods. 1 ZoR nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

(21) Podľa § 37 ods. 3 písm. a) ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov.

(22) Podľa § 37 ods. 7, ods. 8 ZoR súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

(23) Súd na podklade výsledkov doteraz vykonaného dokazovania dospel k záveru, že podnet na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, pretože je v záujme maloletého, aby bol až do rozhodnutia vo veci samej naďalej v starostlivosti Reedukačného centra Tornaľa. Podľa správy centra je potrebné, aby sa u maloletého pokračovalo v procese reedukácie, aby mal dlhší čas na zvnútornenie aktuálne používaných foriem správania a aby ich aj dokázal aplikovať v bežnom živote. Maloletý má oslabený kontakt s realitou, má naďalej pozitívny vzťah k omamným látkam. Má narušený vzťah s matkou, ku ktorej by sa inak mal vrátiť v prípade skončenia výchovného opatrenia.

(24) Akékoľvek opatrenia týkajúce sa maloletého dieťaťa musia byť v súlade s čl. 5 ZoR v jeho najlepšom záujme. Takýto záväzok pre štát vyplýva aj z Dohovoru o právach dieťaťa. Aj v konaní o predĺžení výchovného opatrenia (teda aj v tomto konaní) musia byť pomery maloletého dieťaťa upravené tak, aby bol sledovaný jeho najlepší záujem. Jeho pomery možno v súlade s § 37 ods. 8 ZR upraviť aj dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

(25) Už v tejto fáze konania zo zabezpečených dôkazov vyplýva, že je potrebné, aby sa pokračovalo v reedukácii maloletého. Uložené výchovné opatrenie si svoj účel zatiaľ splnilo len čiastočne a maloletý potrebuje dlhší čas na upevnenie si naučených vzorcov správania a na ich aplikáciu v bežnom živote. Maloletý má narušený vzťah s matkou a s jej partnerom, pričom vrátiť by sa mal práve do ich spoločnej domácnosti. Je v jeho najlepšom záujme, aby naďalej (najmenej až do rozhodnutia vo veci samej v tomto konaní) ostal v starostlivosti reedukačného centra.

(26) Vo veci samej bude nariadené pojednávanie, kde bude rozhodnuté s konečnou platnosťou o tom, či bude výchovné opatrenie nad maloletým predĺžené alebo nie. Do času rozhodnutia súdu však je nutné pomery maloletého upraviť. Nie je žiaduce, aby sa maloletý už v súčasnosti vrátil do svojho rodinného prostredia, z ktorého bol odňatý. Reedukácia u neho nepokročila natoľko, aby bolo skončenie výchovného opatrenia v jeho záujme. Preto súd už pred rozhodnutím vo veci samej rozhodol tak, aby bol maloletý ponechaný v starostlivosti reedukačného centra, do právoplatného skončenia konania o predĺžení výchovného opatrenia (a ak bude návrhu vo veci samej vyhovené, tak aj naďalej).

(27) V súlade s § 330 ods. 1 CSP súd obmedzil trvanie tohto neodkladného opatrenia len do skončenia konania vo veci samej o zmene výchovného opatrenia. Vychádzal pritom aj z ustanovenia § 37 ods. 8 ZoR.

(28) Súd o neodkladnom opatrení rozhodol v zmysle § 329 ods. 1 CSP bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktorým sa rozhodne o odovzdaní maloletých detí do starostlivosti toho, koho označí súd, je v zmysle § 367 ods. 3 CMP vykonateľné len čo je vyhotovené.

(29) V tej časti, v ktorej sa navrhovateľ domáha neodkladným opatrením predĺženia uloženého výchovného opatrenia bez ohraničenia doby predĺženia (teda nad rámec ohraničený právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej v tomto konaní), súd vyhodnotil návrh ako nedôvodný. Ustanovenie § 37 ods. 8 ZoR umožňuje súdu rozhodnúť o dočasnej úprave pomerov do právoplatnosti rozhodnutia. Nie je dôvodné, aby súd už neodkladným opatrením definitívne predlžoval nariadené výchovné opatrenie. Takéto predĺženie podľa citovaného zákonného ustanovenia môže trvať len do právoplatného rozhodnutia vo veci. Na definitívne rozhodnutie o predĺžení uloženého výchovného opatrenia je potrebné vykonať riadne dokazovanie, pričom rozhodnutie môže vyčkať až na konečné rozhodnutie vo veci. Neodkladne je potrebné upraviť len ponechanie maloletého v starostlivosti zariadenia, do ktorého bol umiestnený, pretože jeho pobyt v zariadení má na neho pozitívny vplyv a jeho prerušenie a vrátenie do domácnosti matky, z ktorej bol vyňatý, by ho mohlo negatívne ovplyvniť. Toto bolo dosiahnuté tou časťou rozhodnutia, ktorým súd nariadil ponechanie maloletého v starostlivosti reedukačného centra, na dobu do rozhodnutia vo veci samej.

(30) Len pre úplnosť súd dodáva, že toto uznesenie je vykonateľné vyhotovením, a to s poukazom na ustanovenie § 367 ods. 3 CMP. Súd vychádzal z toho, že zmyslom a účelom citovaného zákonného ustanovenia je, aby boli predbežne vykonateľné neodkladné opatrenia, ktorými sa rozhoduje

starostlivosti určenej osoby o maloletého. Citované ustanovenie je potrebné vykladať tak, že sa vzťahuje nielen na situácie, keď maloletý má byť fyzicky odovzdaný do starostlivosti iného, ale aj na situácie, kedy sa rozhoduje, že ostáva v starostlivosti toho, komu už bol predtým odovzdaný (a teda že nemá byť vrátený do starostlivosti tej osoby, zo starostlivosti ktorej bol odňatý).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní povinnosť uloženú vykonateľným rozhodnutím, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať na súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko, návrh na výkon rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.